

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 498/2021-13

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Romanom Grigelom, Nad plážou 16, Banská Bystrica, proti rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 6 Tk 1/2019 z 2. októbra 2020 a proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 3 To 171/2020 z 3. februára 2021 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 31. marca 2021 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“) č. k. 6 Tk 1/2019 z 2. októbra 2020 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 To 171/2020 z 3. februára 2021 (ďalej len „napadnuté uznesenie krajského súdu“).

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol napadnutým rozsudkom okresného súdu uznaný vinným zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1, 2 písm. b) Trestného zákona v spojení s § 138 písm. c) Trestného zákona, a to na tom skutkovom základe, že

„... dňa 05.06.2019 v čase medzi 10.00 hod. a 15.00 hod. v Brezne, v objekte bývalých kasární na ul... v budove č... ktorá je nevyužívaná a nezabezpečená proti neoprávnenému vniknutiu, na 2. podlaží v miestnosti, ktorú využívali bezdomovci na prebývanie, fyzicky napadol [REDAKOVANÉ]“

... a to tým spôsobom, že v stave po požití alkoholických nápojov, po predchádzajúcej vzájomnej slovnej hádke, ho udrel dlaňou do tváre, následkom čoho poškodený spadol na zem a opätovne sa postavil, následne ho minimálne jedenkrát prudko udrel päťou do oblasti tváre k pravému oku, na čo poškodený opäť spadol na zem a ostal ležať na zemi, obžalovaný potom pokračoval v útoku aj opakovanými prudkými a silnými kopnutiami nohou do oblasti hlavy a tváre, hrudníka, brucha a ľavého stehna, pričom tento útok zintenzívňoval prudkým dupnutím alebo dupnutím a skočením nohou zhora na brucho, po čom ostal poškodený na zemi ležať v bezvedomí, z ktorého sa neprebral, čím tak spôsobil poškodenému vnútrolebkové poranenie, vnútrobrušné zranenie - trhlinu okružlia s následkom masívneho krvácania do brušnej dutiny a iné poranenia, pričom po následnom úrazovo-krvácavom šoku poškodený zomrel na mieste dňa 05.06.2019 o 16.00 hod.“, za čo mu bol podľa § 145 ods. 2 Trestného zákona v spojení s § 37 písm. m) Trestného zákona a § 38 ods. 5 Trestného zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 22 rokov a 6 mesiacov so zaradením na výkon trestu odňatia slobody do ústavu na výkon trestu s maximálnym stupňom stráženia. Podľa § 73 ods. 2 písm. d), ods. 4 Trestného zákona bolo sťažovateľovi uložené ochranné protialkoholické liečenie ústavnou formou, podľa § 76 ods. 1 Trestného zákona bol sťažovateľovi uložený ochranný dohľad vo výmere 2 rokov a podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku mu bola uložená povinnosť nahradiť poškodenému škodu v sume 946,36 eur.

Proti rozsudku okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom krajský súd napadnutým uznesením rozhodol tak, že ho podľa § 319 Trestného poriadku zamietol.

II.

Argumentácia sťažovateľa

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že 1. konajúce sudy vyhodnotili vykonané dôkazy v jeho neprospech, pričom sa dopustili aj viacerých nezrovnalostí a nesprávnych zistení; 2. vykonané dôkazy u neho vylučujú čo i len nepriamy úmysel spôsobiť smrť poškodenému, a teda nedošlo k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu vraždy; 3. namieta tiež nesprávnu právnu kvalifikáciu predmetného skutku ako spáchaného závažnejším spôsobom konania – surovým spôsobom a to, že 4. okresný súd na hlavnom pojednávaní odmietol vykonať dôkaz navrhovaný sťažovateľom o jeho obuvi.

Podľa názoru sťažovateľa ho okresný súd napadnutým rozsudkom arbitrárne odsúdil a následne aj krajský súd jeho odvolanie proti predmetnému rozsudku okresného súdu arbitrárne zamietol.

Sťažovateľ proti napadnutému uzneseniu krajského súdu dovolanie nepodal, keďže jeho námietky sú námietkami skutkovými smerujúcimi proti skutkovým záverom konajúcich súdov, vo vzťahu ku ktorým nie je podanie dovolania prípustné.

4. Na základe uvedeného navrhol, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu, napadnutý rozsudok okresného

súdu v spojení s napadnutým uznesením krajského súdu zrušil, vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi náhradu trov konania.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Podstatou ústavnej sťažnosti sťažovateľa je namietané porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom okresného súdu a napadnutým uznesením krajského súdu. Podľa názoru sťažovateľa k porušeniu ním označených práv malo dôjsť tým, že okresný súd napadnutým rozsudkom sťažovateľa arbitrárne odsúdil a následne aj krajský súd jeho odvolanie proti predmetnému rozsudku okresného súdu arbitrárne zamietol.

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť sťažovateľa obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

8. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľom formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť sťažovateľa je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde, a to v časti z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie [§ 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde], v časti z dôvodu jej neprípustnosti [§ 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde] a v časti ako zjavne neopodstatnenú [§ 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde].

III.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu:

9. Vo vzťahu k sťažovateľom napadnutému rozsudku okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je teda rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom ochranu základným právam a slobodám poskytuje v zmysle ústavy primárne všeobecné súdnictvo a ústavný súd až subsidiárne.

10. Sťažovateľ podal proti napadnutému rozsudku okresného súdu odvolanie, o ktorom rozhodol krajský súd napadnutým uznesením. Sťažovateľ teda využil možnosť podania riadneho opravného prostriedku proti napadnutému rozsudku okresného súdu, o ktorom bolo krajským súdom aj rozhodnuté.

11. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnú sťažnosť sťažovateľa v časti namietajúcej porušenie označených práv napadnutým rozsudkom okresného súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

III.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým uznesením krajského súdu:

III.2.1. Nepripustnosť:

12. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku, že okresný súd na hlavnom pojednávaní odmietol vykonať ním navrhovaný dôkaz týkajúci sa jeho obuvi, ústavný súd konštatuje, že z napadnutého uznesenia krajského súdu nevyplýva, že by sťažovateľ túto námietku uplatnil aj v rámci odvolania proti napadnutému rozsudku okresného súdu. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti ani netvrdí, že by túto námietku v predmetnom odvolaní uplatnil, avšak krajský súd sa s ňou v napadnutom uznesení náležite nevysporiadal. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh tak vyplýva, že sťažovateľ predmetnú námietku, ktorú uplatnil vo svojej ústavnej sťažnosti ústavnému súdu, v konaní pred krajským súdom relevantne vôbec nevzniesol. Keďže sťažovateľ nevyužil možnosť súdneho prieskumu tejto otázky v konaní o jeho odvolaní, krajský súd nemohol nahradiť jeho procesnú aktivitu svojou vlastnou.

13. V tejto súvislosti ústavný súd pripomína, že nie je alternatívnou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou a nemôže nahrádzať úlohu všeobecných súdov. Zákon o ústavnom súde ako zákonnú podmienku ustanovuje, že pred podaním ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí sťažovateľ vyčerpať právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. *Ratio legis* tohto ustanovenia pritom spočíva nielen v tom, aby príslušná vec bol posúdená v prvom rade tými orgánmi verejnej moci, do ktorých právomoci takéto posúdenie prislúcha, ale tiež, aby prípadné pochybenia mohli byť v rámci opravného konania pred orgánmi verejnej moci preskúmané a posúdené zákonom predvídaným spôsobom a v prípade potreby odstránené. Z toho vyplýva, že námietky, ktoré mohli byť uplatnené už v konaní pred všeobecným súdom, nemôžu byť úspešne uplatnené až v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy.

14. Podmienka vyčerpania procesných prostriedkov, ktoré zákon na ochranu práv sťažovateľom poskytuje, nemôže byť v nadväznosti na uvedené splnená iba ich formálnym uplatnením, ale na úspešné uplatnenie sťažnosti je nevyhnutné (ako *conditio sine qua non*) aj ich vyčerpanie materiálne, a to pokiaľ ide o obsah a rozsah ich uplatnenia. Ústavnú sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemožno redukovať na prostriedok nápravy, na základe ktorého by sa sťažovateľovi poskytla ďalšia možnosť obhajovať svoje práva v dôsledku svojho vlastného opomenutia

a nečinnosti spočívajúcej v absencii tvrdení v riadnom konaní pred orgánmi verejnej moci. Akceptovaním námietok po prvýkrát prednesených až v konaní o ústavnej sťažnosti by sa ústavný súd stával ďalšou súdnou inštanciou, pred ktorou sa sťažovateľ snaží zreparovať to, čo v predchádzajúcom konaní zanedbal, teda napraviť následky spôsobené vlastným zavinením, resp. zavinením svojho právneho zástupcu.

15. Ústavný súd v spojitosti s tým poukazuje aj na zásadu zodpovednosti účastníka za ochranu svojich práv „*vigilantibus iura scripta sunt*“ (každý nech si stráži svoje práva), z ktorej vyplýva, že nedôslednú procesnú obranu sťažovateľa v riadnom konaní pred orgánmi verejnej moci nemožno dodatočne nahrádzať prostredníctvom ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ústavy.

16. V súvislosti s uvedeným sa možno odvolať aj na ustálenú a všeobecne známu judikatúru ústavného súdu, v zmysle ktorej konanie o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nemôže byť prostriedkom, ktorý by nahradzoval konanie pred príslušnými orgánmi verejnej moci a ktorým by sa umožnilo prihliadnuť na nové skutočnosti alebo dôkazy, ktoré mohli mať vplyv na právoplatné rozhodnutie, proti ktorému ústavná sťažnosť smeruje, pritom ale neboli uplatnené vo veci samej. Nevyužitie možnosti uplatniť argumentáciu v konaní pred všeobecnými súdmi nemožno naprávať alebo nahrádzať ústavnou sťažnosťou v konaní pred ústavným súdom. Inak povedané, právomoc ústavného súdu rozhodnúť o určitej námietke sťažovateľa nemožno založiť až jej uplatnením v konaní o ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v prípade, ak ju sťažovateľ mohol uplatniť v napadnutom konaní, pričom podľa platného právneho poriadku o nej mohol a aj bol povinný meritórne rozhodnúť všeobecný súd, prípadne iný orgán verejnej moci.

Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio* inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd. Konceptia konania o ústavnej sťažnosti je totiž založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje.

17. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní v tejto časti odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

III.2.2. Zjavná neopodstatnenosť:

18. Z § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej realnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie.

19. Obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

20. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a obdobne aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru spočíva v tom, že každý sa môže domáhať ochrany svojich práv na príslušnom súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktorú tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonáva (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ústavy). Do obsahu základného práva na súdnu ochranu patrí aj právo každého na to, aby sa v jeho veci rozhodovalo podľa relevantnej právnej normy, ktorá môže mať základ v platnom právnom poriadku Slovenskej republiky alebo v takých medzinárodných zmluvách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom, ktorý predpisuje zákon (IV. ÚS 77/02).

21. Súčasťou obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces. Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad.

22. Ústavný súd v zásade nie je oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory príslušného orgánu verejnej moci, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred orgánmi verejnej moci bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu príslušný orgán verejnej moci vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (porov. I. ÚS 17/01, II. ÚS 137/08, III. ÚS 328/08, IV. ÚS 11/2010). Ústavný súd teda nie je prieskumným súdom a úlohou ústavného súdu nie je suplovať orgány verejnej moci, ktorým prislúcha interpretácia zákonov v rámci ich právnym poriadkom upravenej pôsobnosti a právomoci.

23. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka dožadovať sa ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov, resp. toho, aby orgány verejnej moci preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorý predkladá účastník konania.

24. Ústavný súd posúdil ústavnú sťažnosť sťažovateľa vo vzťahu k napadnutému uzneseniu krajského súdu a oboznámil sa s obsahom odôvodnenia napadnutého uznesenia krajského súdu v spojení s odôvodnením prvostupňového rozsudku okresného súdu (právny názor zakotvený v ustálenej judikatúre ústavného súdu totiž zahŕňa požiadavku komplexného posudzovania rozhodnutí všeobecných súdov, ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania, pozri napr. IV. ÚS 350/09, II. ÚS 112/2020).

25.1. Vo vzťahu k sťažovateľovej námietke, že okresný súd vyhodnotil vykonané dôkazy v jeho neprospech, pričom sa dopustil aj viacerých nezrovnalostí a nesprávnych zistení, krajský súd v napadnutom uznesení konštatoval, že po komplexnom zhodnotení dôkaznej situácie dospel k záveru, že súhrn vykonaných dôkazov svedčiacich v neprospech sťažovateľa jednoznačne preukazuje nielen to, že sa skutok kladený sťažovateľovi za vinu ako taký stal, ale aj to, že ho spáchal práve sťažovateľ takým spôsobom, ako ho správne ustálil okresný súd, ktorý ho súčasne náležite právne kvalifikoval, a zároveň vyvracia v dostatočnom rozsahu aj obhajobu sťažovateľa podporenú dôkazmi vyznievajúcimi v jeho prospech. Vzhľadom na to neexistoval žiadny relevantný dôvod, aby bola v predmetnom trestnom konaní aplikovaná zásada v pochybnostiach v prospech obžalovaného. Krajský súd v tejto súvislosti v podstatnom uviedol, že sťažovateľa zo spáchania skutku usvedčuje súhrn priamych a nepriamych dôkazov vyznievajúcich v jeho neprospech, ktoré na seba nadväzujú, dopĺňajú sa a zároveň jednoznačne preukazujú, že práve on bol tou osobou, ktorá sa ho dopustila. Podstatným boli výpovede dvoch priamych svedkov [REDACTED] a [REDACTED], ktorí popísali priebeh skutku vrátane fyzického útoku sťažovateľa na poškodeného. Aj keď v ich výpovediach navzájom, ale aj vo výpovediach svedka [REDACTED] z prípravného konania a na hlavnom pojednávaní existovali určité rozpory týkajúce sa priebehu skutku (čo zároveň preukazuje, že neboli vopred dohodnutí na obsahu svojich výpovedí), a to aj vo vzťahu k fyzickému napadnutiu poškodeného sťažovateľom, napriek tomu možno ich výpovede z prípravného konania v rozhodujúcich častiach považovať za hodnoverné. Na tom podľa názoru krajského súdu nič nemení ani skutočnosť, že svedok [REDACTED] mal pri výpovedi na hlavnom

pojednávaniu taktiež tendenciu zľahčovať spôsob a intenzitu útoku sťažovateľa proti poškodenému, pričom takáto zmena bola v rozpore so závermi znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva. V tomto krajský súd dospel k záveru, že najpresnejšie popísal priebeh skutku vrátane fyzického útoku sťažovateľa na poškodeného práve svedok [REDAKOVANÉ], avšak v jeho výpovedi z prípravného konania zo 6. júna 2019, pričom v ďalšom poukázal na odôvodnenie rozsudku okresného súdu (s. 26 až 29 rozsudku okresného súdu). Krajský súd zdôraznil, že veľmi dôležitými pre zistenie a ustálenie spôsobu fyzického napadnutia poškodeného boli závery znaleckého posudku z odvetvia súdneho lekárstva, ktoré presne špecifikovali mechanizmus vzniku, počet, charakter a lokalizáciu zranení poškodeného. Práve tento dôkaz v spojitosti s výpoveďami svedkov [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ] z prípravného konania, ktorí boli okrem sťažovateľa a [REDAKOVANÉ] jedinými osobami priamo prítomnými pri skutku, boli dôkazmi, ktoré sa dopĺňali a v konečnom dôsledku výrazným spôsobom prispeli k správne zisteniu a ustáleniu priebehu skutku. O správnosti a úplnosti záverov tohto znaleckého posudku nemal krajský súd žiadne pochybnosti a poukázal na jeho hodnotenie okresným súdom (s. 33 rozsudku okresného súdu).

25.2. Pokiaľ ide o sťažovateľovu námietku, že vykonané dôkazy u neho vylučujú čo i len nepriamy úmysel spôsobiť smrť poškodenému, a teda že nedošlo k naplneniu subjektívnej stránky trestného činu vraždy, krajský súd sa stotožnil s príslušnou argumentáciou okresného súdu (s. 35 rozsudku okresného súdu), pričom uviedol, že spôsob, početnosť a intenzita útokov zo strany sťažovateľa proti poškodenému, berúc do úvahy fyzické schopnosti sťažovateľa, ako aj ich polohu počas napadnutia, taktiež miesta na tele poškodeného, proti ktorým boli opakovane vedené a v ktorých sa nachádzajú životne dôležité orgány, dokonca naznačuje, že by mohlo ísť nielen o tzv. nepriamy úmysel, ale aj o tzv. priamy úmysel. Podľa názoru krajského súdu bolo dokazovaním nepochybne preukázané, že sťažovateľ ako dospelá osoba musel vedieť a aj vedel, že svojím konaním môže spôsobiť usmrtenie poškodeného, a pre prípad, že ho spôsobí, bol s tým uzročený.

25.3. Pokiaľ ide o sťažovateľom namietanú nesprávnu právnu kvalifikáciu predmetného skutku ako spáchaného závažnejším spôsobom konania [surovým spôsobom v zmysle § 138 písm. c) Trestného zákona], krajský súd sa stotožnil s argumentáciou okresného súdu (s. 35 rozsudku okresného súdu), pričom konštatoval, že bolo nepochybne preukázané, že sťažovateľ okrem zasadenia minimálne jedného rozhodujúceho úderu vo forme dupnutia nohou alebo skočenia do oblasti hornej strednej časti brucha, ktoré spôsobilo v konečnom dôsledku smrť poškodeného, tohto opakovane napádal ďalšími prudkými útokmi, pričom išlo o najmenej jedenásť samostatných úderov, resp. kopov do rôznych už uvedených častí tela, čo podľa názoru krajského súdu možno nepochybne celkovo hodnotiť ako spôsob fyzického napadnutia s vyššou mierou brutality, pri ktorom sa násilie stupňovalo, a to napriek stavu poškodeného, ktorý bol pod výrazným vplyvom alkoholu, a preto nebolo možné skutok kladený sťažovateľovi za vinu právne kvalifikovať miernejšie, ako sa sťažovateľ domáhal.

26. Hodnotenie dôkazov vykonané krajským súdom ako odvolacím súdom (v spojení s hodnotením dôkazov vykonaným okresným súdom, s ktorým sa krajský súd stotožnil) konvenuje zásade voľného hodnotenia dôkazov zakotvenej v § 2 ods. 12 Trestného poriadku. Podľa názoru ústavného súdu krajský súd v napadnutom uznesení v spojení s obsahom rozsudku okresného súdu zrozumiteľne a bez zjavných logických protirečení vysvetlil svoj skutkový a tomu zodpovedajúci

právny záver, čím ako súd odvolací poskytol dostatočnú ochranu základným právam sťažovateľa. Napadnuté rozhodnutie krajského súdu nenesie znaky svojvoľnosti ani arbitrárnosti, nie je v nesúlade s platnou právnou úpravou ani nepopiera zmysel interpretovaných a aplikovaných právnych noriem (konkrétne § 2 ods. 12 Trestného poriadku). Ústavný súd v takýchto prípadoch nemá žiaden dôvod a ani oprávnenie na prehodnocovanie záverov všeobecného súdu. Samotná skutočnosť, že si krajský súd neosvojil interpretáciu výsledkov dokazovania a ich právne posúdenie z pohľadu sťažovateľa, nemôže ešte viesť k záveru o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

27. Krajský súd sa všetkými pre rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa podstatnými otázkami súvisiacimi s predmetom ústavnej sťažnosti zaoberal a dal na ne dostatočné a presvedčivé odpovede. Z hľadiska zachovania ústavnoprávnej ochrany základných práv sťažovateľa je pritom podstatné, že krajský súd svoj názor náležite odôvodnil, jeho odôvodnenie je logické, založené na racionálnych úvahách a netrpí vnútornou rozpornosťou. Po oboznámení sa s obsahom napadnutého uznesenia krajského súdu ústavný súd argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybníť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do napadnutého rozhodnutia v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 ústavy. Rovnako nezistil, že by posudzované uznesenie krajského súdu bolo svojvoľné alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobené v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnené. Zamietnutie odvolania sťažovateľa bolo založené na racionálnom a ústavne konformnom výklade relevantnej právnej úpravy, ktorý nepopiera jej účel a podstatu. Ústavný súd zároveň poukazuje na ustálený právny názor, podľa ktorého právo na spravodlivý proces neznačí právo na úspech v konaní pred všeobecným súdom.

Možno tak uzavrieť, že uznesenie krajského súdu zodpovedá požiadavkám kladeným konštantnou judikatúrou ústavného súdu na odôvodnenia rozhodnutí všeobecných súdov, a preto ústavný súd konštatuje kvalitu jeho rozhodnutia ako súladnú s obsahom sťažovateľom označeného čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

28. Ústavný súd v uvedenej súvislosti ďalej pripomína, že nie je „skutkovým súdom“, sám dokazovanie spravidla nevykonáva a nie je preto ani oprávnený do skutkových záverov všeobecných súdov (okrem už uvedených prípadov) zasahovať (II. ÚS 472/2014).

29. Ústavný súd pri predbežnom prerokovaní dospel k záveru, že sťažovateľom napadnuté rozhodnutie krajského súdu v ničom nesignalizuje možnosť porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ktorej dôvodnosť by bolo potrebné preskúmať po prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie, resp. ústavný súd dospel k záveru, že medzi sťažovateľom napadnutým rozhodnutím krajského súdu a obsahom práv, ktorých vyslovenia porušenia sa sťažovateľ domáha, neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie reálne mohol dospieť k záveru o ich porušení.

30. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa v rámci predbežného prerokovania v časti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým uznesením krajského súdu odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

31. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v jeho ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Peter Molnár
predseda senátu